

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ตามลำดับเรื่องดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ของครู และผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู
- ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารการศึกษา
- ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู
- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครู และขอเสนอแนะในการแก้ไขปัญหานั้น

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู

สถานภาพ		จำนวน N = 251	ร้อยละ
เพศ	ชาย	140	55.8
	หญิง	111	44.2
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	150	59.8
	30 - 40 ปี	77	30.7
	41 - 50 ปี	21	8.3
	มากกว่า 50 ปี	3	1.2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ		จำนวน N = 251	ร้อยละ
วุฒิการศึกษาสูงสุด	ครูประถมศึกษา (ครู ป.)	1	0.4
	ครูพิเศษมูล (ครู พ.)	1	0.4
	ม. 3	1	0.4
	มศ. 3	3	1.2
	ป.กศ. หรือเทียบเท่า	45	17.9
	ป.กศ. สูง หรือเทียบเท่า	148	59.0
	ปวส. หรือเทียบเท่า	9	3.6
	ปริญญาตรี	43	17.1
ประสบการณ์ในการทำงาน	1 - 5 ปี	102	40.6
	6 - 10 ปี	86	34.3
	11 - 15 ปี	43	17.1
	มากกว่า 15 ปี	20	8.0
ภูมิลำเนาเดิม	กรุงเทพมหานคร	3	1.2
	จังหวัดเดียวกับที่ทำงานในปัจจุบัน	180	71.2
	จังหวัดอื่น ๆ	68	27.1
สถานภาพในการรับราชการ	เริ่มรับราชการที่นี่เป็นแห่งแรก	122	48.6
	ขอย้ายหรือโอนมาจากโรงเรียนอื่น	125	49.8
	กำลังทดลองปฏิบัติราชการ	4	1.6
งานพิเศษที่ทำนอกเหนือจากการสอน*	งานธุรการ	64	25.5
	งานฝ่ายปกครอง	39	15.5
	งานวิชาการ - วัสดุ	61	24.3
	งานแนะแนว	17	6.8
	งานบริการ	47	18.7

*หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน N = 251	ร้อยละ
งานกิจกรรมนักเรียน	109	43.4
งานห้องสมุด	21	8.4
งานสหกรณ์โรงเรียน	3	1.2
งานของกระจายเสียงโรงเรียน	2	0.8
งานอนามัยโรงเรียน	3	1.2
งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน	2	0.8
งานการเงินโรงเรียน	1	0.4
งานอาคารสถานที่	3	1.2
งานพัสดุโรงเรียน	4	1.6
งานเจ้าหน้าที่ ทั่วไป	1	0.4
จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์ที่ทำงานพิเศษ		
ไม่ได้ทำเลย	26	10.4
1 - 5 ชั่วโมง	145	57.8
6 - 10 ชั่วโมง	43	17.1
11 - 15 ชั่วโมง	15	6.0
16 - 20 ชั่วโมง	12	4.8
มากกว่า 20 ชั่วโมง	10	4.0
จำนวนชั่วโมงที่สอน/สัปดาห์		
1 - 5 ชั่วโมง	13	5.2
6 - 10 ชั่วโมง	14	5.6
11 - 15 ชั่วโมง	36	14.3
16 - 20 ชั่วโมง	71	28.3
21 - 25 ชั่วโมง	78	31.1
มากกว่า 25 ชั่วโมง	39	15.5

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า สถานภาพของครูเป็นดังนี้

1. เพศ จำนวนครูซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชายมากกว่าหญิง คือ เป็นชาย ร้อยละ 55.8 และเป็นหญิงร้อยละ 46.8
2. อายุ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 59.8 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี รองลงมาร้อยละ 30.7 มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 1.2 มีอายุมากกว่า 50 ปี
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 59.0 มีวุฒิ ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า รองลงมาร้อยละ 17.9 มีวุฒิ ป.กศ. หรือเทียบเท่า และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 0.4 มีวุฒิ ครู ป., ครู พ. และ ม.3
4. ประสบการณ์ในการทำงาน ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 40.6 มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี รองลงมาร้อยละ 34.3 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6 - 10 ปี และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 8.0 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี
5. ภูมิลำเนาเดิม ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 71.1 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดเดียวกับที่ทำงานอยู่ในปัจจุบัน รองลงมาร้อยละ 27.1 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดอื่น ๆ และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 1.2 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร
6. สถานภาพในการรับราชการ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 49.8 ขอย้ายหรือโอนมาจากโรงเรียนอื่น รองลงมาร้อยละ 48.6 เริ่มรับราชการที่โรงเรียนนี้เป็นแห่งแรก และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 1.6 กำลังทดลองปฏิบัติราชการ
7. งานพิเศษที่ทำนอกเหนือจากการสอน ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 43.4 ทำงานกิจกรรมนักเรียน รองลงมาร้อยละ 25.5 ทำงานธุรการ และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 0.4 ทำงานการเงินโรงเรียนและงานเจ้าหน้าที่ คปค.
8. จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์ที่ทำงานพิเศษ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 57.8 ทำงานพิเศษ 1 - 5 ชั่วโมง/สัปดาห์ รองลงมาร้อยละ 17.1 ทำงานพิเศษ 6 - 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 4.0 ทำงานพิเศษมากกว่า 20 ชั่วโมง/สัปดาห์
9. จำนวนชั่วโมงที่สอน/สัปดาห์ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 31.1 มีจำนวนชั่วโมงที่สอน 21 - 25 ชั่วโมง/สัปดาห์ รองลงมาร้อยละ 28.3 มีจำนวนชั่วโมงที่สอน 16 - 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 5.2 มีจำนวนชั่วโมงที่สอน 1 - 5 ชั่วโมง/สัปดาห์

ตารางที่ 5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารการศึกษา

สถานภาพ		จำนวน N = 111	ร้อยละ
เพศ	ชาย	109	98.2
	หญิง	2	1.8
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	9	8.1
	30 - 40 ปี	58	52.3
	41 - 50 ปี	33	29.7
	มากกว่า 50 ปี	11	9.9
วุฒิการศึกษาสูงสุด			
	ครู พ.	1	0.9
	ป.กศ. หรือเทียบเท่า	4	3.6
	ป.กศ. สูง หรือเทียบเท่า	14	12.6
	ปริญญาตรี	90	81.1
	ปริญญาโท	2	1.8
ประสบการณ์ในการทำงาน			
	6 - 10 ปี	20	18.0
	11 - 15 ปี	33	29.7
	มากกว่า 15 ปี	58	52.3
ภูมิลำเนาเดิม	กรุงเทพมหานคร	1	0.9
	จังหวัดเดียวกับที่ทำงานอยู่ในปัจจุบัน	71	64.0
	จังหวัดอื่น ๆ	39	35.1
ตำแหน่งทางการบริหาร			
	ผู้ช่วยครูใหญ่	1	1.8
	ครูใหญ่	17	15.3
	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	3	2.7
	อาจารย์ใหญ่	10	9.0
	ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	35	31.5

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน N = 111	ร้อยละ
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	32	28.8
ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	6	5.4
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	6	5.4

จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่า สถานภาพของผู้บริหารการศึกษาเป็นดังนี้

- เพศ ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง คือ เป็นชายร้อยละ 98.2 และเป็นหญิงร้อยละ 1.8
- อายุ ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 52.3 มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี รองลงมาร้อยละ 29.7 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี และผู้บริหารการศึกษาจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 8.1 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี
- วุฒิการศึกษาสูงสุด ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 81.1 มีวุฒิปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 12.6 มีวุฒิ ป.กศ. สูง หรือเทียบเท่า และผู้บริหารการศึกษาจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 มีวุฒิ ครู พ.
- ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 52.3 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี รองลงมาร้อยละ 29.7 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 14 - 15 ปี และผู้บริหารการศึกษาจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 18.0 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6 - 10 ปี
- ภูมิลำเนาเดิม ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 64.0 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดเดียวกับที่ทำงานอยู่ในปัจจุบัน รองลงมาร้อยละ 35.1 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดอื่น ๆ และผู้บริหารการศึกษาจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร
- ตำแหน่งทางการบริหาร ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 31.5 มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ รองลงมาร้อยละ 28.8 มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารการศึกษาจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยครูใหญ่

ตอนที่ 2 การรับรู้ของครูและผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู

ข้อมูลในตอนนี้เป็นการเสนอเกี่ยวกับการรับรู้ของครูและผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู ทั้งที่เป็นบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง ในด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการเมืองการปกครอง และด้านสาธารณสุข

ซึ่งปรากฏผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านการศึกษา ตามการรับรู้ของครู

บทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. สสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น	2.72	0.97	ปานกลาง	3.88	0.78	มาก
2. ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพบปะสนทนา และศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ	3.04	0.87	ปานกลาง	4.10	0.85	มาก
3. จัดบริการข่าวสารให้กับนักเรียน และประชาชนในหมู่บ้านโดยใช้กระกระจายเสียง สิ่งพิมพ์ ฯลฯ	3.45	1.09	ปานกลาง	4.22	0.84	มาก
4. จัดตั้งศูนย์วิชาการในโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งวิชาการให้นักเรียนและประชาชนในชุมชนใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าหาความรู้และความบันเทิง	2.82	1.01	ปานกลาง	4.04	0.77	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
5. จัดนิทรรศการทางวิชาการและผลงาน ด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน	2.65	0.89	ปานกลาง	3.91	0.73	มาก
6. รวมมือกับหน่วยงานอื่นให้การศึกษาแก่ ผู้ใหญ่และเยาวชนในหมู่บ้าน	2.71	1.15	ปานกลาง	3.96	0.83	มาก
7. จัดให้มีทัศนศึกษารวมกันระหว่างครู นักเรียนและประชาชนเป็นครั้งคราว	2.53	1.14	ปานกลาง	3.59	0.88	มาก
8. ส่งเสริมหรือจัดให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ สำหรับประชาชนในหมู่บ้าน	3.03	1.61	ปานกลาง	4.02	0.81	มาก
9. จัดหาและส่งเสริมให้มีป้ายคำขวัญ เกี่ยวกับการพัฒนา เพื่อเสริมสร้าง อุดมการณ์ในการพัฒนาชุมชน	2.98	1.18	ปานกลาง	3.96	0.83	มาก
10. มีส่วนร่วมในการวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่น และนำผลการวิจัยมาใช้ให้เป็น ประโยชน์แก่ท้องถิ่นของตนเอง	2.30	1.03	น้อย	3.61	0.88	มาก
11. เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ประชาชน ในท้องถิ่น	2.87	0.98	ปานกลาง	3.87	0.86	มาก
รวม	2.83	0.57	ปานกลาง	3.92	0.55	มาก

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูด้านการศึกษ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.45$) คือ การจัดบริการข่าวสารให้กับนักเรียนและประชาชนในหมู่บ้านโดยใช้การกระจายเสียง สิ่งพิมพ์ ฯลฯ รองลงมา ($\bar{X} = 3.04$) คือ การไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพบปะสนทนา และศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.30$) คือ การมีส่วนร่วมในการวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่นและนำผลการวิจัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์แกท้องถิ่นของตนเอง

ด้านบทบาทที่คาดหวัง ครูมีความคิดเห็นว่า ควรให้มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า กิจกรรมที่ครูมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) คือ การจัดบริการข่าวสารให้กับนักเรียนและประชาชนในหมู่บ้าน โดยใช้การกระจายเสียง สิ่งพิมพ์ ฯลฯ รองลงมา ($\bar{X} = 4.10$) คือ การไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพบปะสนทนาและศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ผู้ปกครองและเพื่อติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ และกิจกรรมที่ครูมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.59$) คือ การจัดให้มีทัศนศึกษารวมกันระหว่างครู นักเรียน และประชาชนเป็นครั้งคราว

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู คำนเศรษฐกิจและอาชีพ ตามการรับรู้ของครู

บทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. สำรวจสภาพเศรษฐกิจ การหารายได้ และปัญหาต่าง ๆ ในด้านเศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อนำเสนอแกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.32	0.98	น้อย	3.58	0.82	มาก
2. จัดตลาดนัดจำหน่ายผลผลิตของนักเรียน และประชาชนเป็นครั้งคราว	1.90	0.96	น้อย	3.47	0.89	มาก
3. เป็นผู้นำชาวบ้านในการติดต่อแหล่งจำหน่ายผลผลิตให้ชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้ขายผลผลิตในราคาที่เป็นธรรม	2.02	1.01	น้อย	3.47	0.88	มาก
4. แนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อ และแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกร	2.11	0.98	น้อย	3.40	0.87	มาก
5. มีส่วนร่วมในการผลิต จัดหาหรือแนะนำแหล่งผลิตปุ๋ยพื้นฐพี ผัก พันธ์สัตว์แก่นักเรียนและประชาชน	2.60	0.99	ปานกลาง	3.87	0.81	มาก
6. จัดกิจกรรมสนับสนุนเรื่องเศรษฐกิจ เช่น จัดนิทรรศการเพื่อแนะนำอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	2.25	1.05	น้อย	3.71	0.87	มาก
7. เป็นผู้นำประชาชนในการจัดกลุ่มสนใจวิชาชีพต่าง ๆ	2.61	1.00	ปานกลาง	3.85	0.86	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชนด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	χ	S.D.	แปลความ	χ	S.D.	แปลความ
8. จัดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเพื่อให้ นักเรียนฝึกและเป็นแบบอย่างแก่ ประชาชน	2.77	1.35	ปานกลาง	4.02	0.88	มาก
9. ให้ความรู้หรือเชิญวิทยากรมาให้ ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เป็น ความจำเป็นของท้องถิ่น เช่น การ ใช้เครื่องมือทางการเกษตรสมัยใหม่	2.38	1.07	น้อย	3.85	0.83	มาก
10. รวมมือกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น จัด อบรมวิชาชีพแก่ประชาชน	2.71	1.13	ปานกลาง	3.95	0.82	มาก
11. ส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการ ทำงานอดิเรกเพื่อประหยัดรายจ่าย เช่น การทำสวนครัว การเลี้ยงสัตว์	3.11	0.94	ปานกลาง	4.09	0.75	มาก
12. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสาน งานและบริการด้านวิชาชีพขึ้นในชุมชน	2.32	1.05	น้อย	3.69	0.81	มาก
13. ประสานงานและสนับสนุนให้มีการจัด ตั้งกองทุนสวัสดิการขึ้นในหมู่บ้าน	2.06	1.03	น้อย	3.52	0.92	มาก
รวม	2.40	0.70	น้อย	3.73	0.57	มาก

จากตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูคานเศรษฐกิจและอาชีพ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.40$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{x} = 3.11$) คือ การส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานอดิเรกเพื่อประหยัดรายจ่าย เช่น การทำสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ รองลงมา ($\bar{x} = 2.77$) คือ การจัดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนฝึกและเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ($\bar{x} = 1.90$) คือ การจัดตลาดนัดจำหน่ายผลผลิตของนักเรียนและประชาชนเป็นครั้งคราว

ด้านบทบาทที่คาดหวัง ครูมีความคิดเห็นว่าควรมีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.09$) คือ การส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานอดิเรก เพื่อประหยัดรายจ่าย เช่น การทำสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ รองลงมา ($\bar{x} = 4.02$) คือ การจัดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนฝึกและเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน และกิจกรรมที่ครูมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.40$) คือ การแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อและแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านสังคมและวัฒนธรรม ตามการรับรู้ของครู

บทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านสังคม และวัฒนธรรม	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง			
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. ทำตนเป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำในการ ต่อต้านอบายมุข เช่น ยาเสพติด การ พนัน และสถานเริงรมย์ เป็นต้น	3.08	1.09	ปานกลาง	4.14	0.89	มาก
2. สร้างความสัมพันธ์และความผูกพัน ระหว่างเด็กกับชุมชนของตนเอง เช่น การนำเด็กนักเรียนช่วยทำความสะอาด ชุมชนในวันสำคัญของชาติ การจัดค่าย พัฒนาชุมชนในฤดูร้อน เป็นต้น	3.20	0.95	ปานกลาง	4.12	0.84	มาก
3. เป็นผู้นำหรือร่วมมือกับผู้นำในท้องถิ่นให้ ประชาชนได้จัดกิจกรรมเพื่อความ สามัคคีและเพื่อประโยชน์แก่ท้องถิ่น เช่น ชักชวนประชาชนร่วมทำลาย ผักตบชวาและทำความสะอาดคูคลอง จัดแข่งขันกีฬาประชาชน เป็นต้น	3.20	1.01	ปานกลาง	4.03	0.83	มาก
4. ร่วมมือกับครูปกครองจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการ แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เวทีของนักเรียนที่มีต่อผู้มีพระคุณในวัน สำคัญ เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันครู เป็นต้น	3.84	0.94	มาก	4.41	0.73	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านสังคม และวัฒนธรรม	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
5. ร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรม ประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันเข้า พรรษา วันลอยกระทง และวัน สงกรานต์ เป็นต้น	3.88	0.92	มาก	4.36	0.75	มาก
6. จัดนิทรรศการอันเป็นการเผยแพร่ศิลป วัฒนธรรมของท้องถิ่น	2.39	1.00	น้อย	3.63	0.76	มาก
7. แนะนำและให้ความรู้ในค่านิยม วัฒนธรรม ศิลปกรรม ที่จำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตประจำวันแก่ประชาชน	2.40	0.96	น้อย	3.57	0.86	มาก
8. จัดและร่วมมือกับวัด จัดกิจกรรมเพื่อ พัฒนาจิตใจคนในชุมชน	2.90	1.01	ปานกลาง	3.98	0.82	มาก
รวม	3.11	0.65	ปานกลาง	4.03	0.58	มาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูค่านั่งดมและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.11$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{x} = 3.88$) คือ ร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรมประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันสงกรานต์ เป็นต้น รองลงมา ($\bar{x} = 3.84$) คือ ร่วมมือกับผู้บริหารจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการส่งออกถึงความกตัญญูแก่เวทีของนักเรียนที่มีต่อผู้มีพระคุณในวันสำคัญ เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันครู เป็นต้น และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.39$) คือ การจัดนิทรรศการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

ด้านบทบาทที่คาดหวัง ครูมีความคิดเห็นว่าควรมีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$) คือ การร่วมมือกับผู้บริหารจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการส่งออกถึงความกตัญญูแก่เวทีของนักเรียนที่มีต่อผู้มีพระคุณในวันสำคัญ เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันครู เป็นต้น รองลงมา ($\bar{x} = 4.36$) คือ การร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรมประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันสงกรานต์ เป็นต้น และกิจกรรมที่ครูมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.57$) คือ การแนะนำและให้ความรู้ในด้านกฎหมาย วัฒนธรรม ศีลธรรม ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันแก่ประชาชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู คณาการ เมืองการปกครองตามการรับรู้ของครู

บทบาทในการพัฒนาชุมชน คณาการ เมืองการปกครอง	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. จัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อปลูกฝัง ประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น การจัด ตั้งสภานักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียน รับผิดชอบงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	3.73	0.92	มาก	4.45	0.71	มาก
2. ประสานงานกับหน่วยงานและวิทยากร ที่เกี่ยวข้องฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่น เพื่อ พัฒนาท้องถิ่น	2.92	1.09	ปานกลาง	4.00	0.80	มาก
3. เป็นกรรมการในการเลือกตั้งของ ชุมชนและของชาติ เช่น การเลือกตั้ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนการเลือกตั้ง ผู้แทนราษฎร	2.84	1.31	ปานกลาง	3.77	1.04	มาก
4. มีส่วนร่วมในการอบรมชาวบ้านให้รู้จัก ป้องกันตนเอง เช่น การอบรมลูกเสือ ชาวบ้าน หน่วยอาสาป้องกันชาติ	2.83	1.21	ปานกลาง	3.77	0.89	มาก
5. มีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภา ตำบล	2.17	1.41	น้อย	3.42	1.04	มาก
6. เป็นสื่อกลางในการให้ข่าวสารของ รัฐบาลแก่นักเรียนและประชาชน เช่น ในเรื่องราคาสินค้า การประกันราคา ข้าว การสร้างงานในชนบท เพื่อให้ ประชาชนเข้าใจและสนองนโยบายของ รัฐบาลได้อย่างถูกต้อง	2.56	1.07	ปานกลาง	3.76	0.88	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน ด้านการเมืองการปกครอง	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
7. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขแก่นักเรียน และ ประชาชน	3.43	1.03	ปานกลาง	4.26	0.81	มาก
รวม	2.93	0.75	ปานกลาง	3.92	0.61	มาก

จากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูด้านการเมืองการปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{x} = 3.73$) คือ การจัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น การจัดตั้งสถานักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียนรับผิดชอบงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน รองลงมา ($\bar{x} = 3.43$) คือ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแก่นักเรียนและประชาชน และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.17$) คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาตำบล

ด้านบทบาทที่คาดหวัง ครูมีความคิดเห็นว่า ควรให้มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.45$) คือ การจัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น การจัดตั้งสถานักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียนรับผิดชอบงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน รองลงมา ($\bar{x} = 4.26$) คือ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแก่นักเรียนและประชาชน และกิจกรรมที่ครูมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.42$) คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาตำบล

ตารางที่ 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู คานสาธารณสุข ตามการรับรู้ของครู .

บทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านสาธารณสุข	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	X̄	S.D.	แปลความ	X̄	S.D.	แปลความ
1. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดภายในบ้านเรือน ร่างกาย และเครื่องนุ่งห่มให้ถูกต้องตามหลักอนามัย	3.52	1.01	มาก	4.22	0.80	มาก
2. แนะนำการใส่ยาสามัญประจำบ้าน ยาอันตรายบางชนิด และการรักษาสุขภาพอนามัย	3.20	1.04	ปานกลาง	4.05	0.83	มาก
3. รวมมือกับประชาชน และอนามัยตำบลจัดตั้งศูนย์ประจำหมู่บ้าน โดยใช้สถานที่ของโรงเรียนหรือที่อื่นเหมาะสมเป็นสถานที่ตั้ง	2.35	1.13	น้อย	3.71	0.87	มาก
4. ฝึกอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้แก่นักเรียนและประชาชนในหมู่บ้าน	2.69	1.02	ปานกลาง	3.88	0.78	มาก
5. เผยแพร่ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียนและประชาชนโดยให้ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าของอาหาร การเก็บถนอมอาหาร การปรุงอาหารอย่างถูกต้อง หลักอนามัย รวมทั้งการบริโภคที่ถูกตอง เช่น ไม่รับประทานอาหารใส่สีที่เป็นพิษ ผงชูรส เป็นต้น	3.18	1.03	ปานกลาง	4.20	0.80	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านสาธารณสุข	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6. ประสานงานกับฝ่ายสาธารณสุขบริการ สร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่นักเรียนและ ประชาชน	3.27	1.01	ปานกลาง	4.11	0.83	มาก
7. เผยแพร่ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการ ป้องกันและรักษาโรคระบาดต่าง ๆ ที่ มักจะเกิดขึ้นในชุมชน	2.99	0.96	ปานกลาง	4.06	0.77	มาก
8. ประสานงานกับอนามัยตำบลและพัฒนากร เพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างถังเก็บน้ำฝน ที่กำจัดขยะ และสวมในหมู่บ้าน						
9. แนะนำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ วางแผนครอบครัวแก่ประชาชน	2.48	1.04	น้อย	3.71	0.87	มาก
10. สาธิต แนะนำ และเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กแก่ประชาชน	2.10	0.87	น้อย	3.51	0.90	มาก
11. รวมมือกับผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ของจัดให้นักเรียนได้รับประทาน อาหารกลางวันอย่างมีระบบและถูก หลักอนามัย	2.92	1.06	ปานกลาง	4.14	0.85	มาก
รวม	2.86	0.68	ปานกลาง	3.96	0.57	มาก

จากตารางที่ 10 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของครูที่มีคอบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูคานสาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{x} = 3.52$) คือ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดภายในบ้านเรือน ร่างกาย และเครื่องนุ่งห่มให้ถูกต้องตามหลักอนามัย รองลงมา ($\bar{x} = 3.27$) คือ ประสานงานกับฝ่ายสาธารณสุขบริการสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่ักเรียนและประชาชน และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.10$) คือ การสาธิต แนะนำ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กแก่ประชาชน

ด้านบทบาทที่คาดหวัง ครูมีความคิดเห็นว่า ควรให้มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$) คือ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดภายในบ้านเรือน ร่างกาย และเครื่องนุ่งห่มให้ถูกต้องตามหลักอนามัย รองลงมา ($\bar{x} = 4.20$) คือ การเผยแพร่ความรู้ด้านโภชนาการแก่ักเรียนและประชาชน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าของอาหาร การเก็บถนอมอาหาร การปรุงอาหารอย่างถูกหลักอนามัย รวมทั้งการบริโภคที่ถูกต้อง เช่น ไม้รับประทานอาหารใส่ส้อมที่เป็นพิษ ผงชูรส เป็นต้น และกิจกรรมที่ครูมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.51$) คือ การสาธิต แนะนำ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กแก่ประชาชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู คำนการศึกษ ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา

บทบาทในการพัฒนาชุมชนค่านการศึกษ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. สสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความตองการของท้องถิ่น	2.87	0.91	ปานกลาง	4.14	0.65	มาก
2. ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพบปะสนทนาและศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของเด็กผู้ปกครอง และเพื่อติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ	3.08	0.92	ปานกลาง	4.42	0.65	มาก
3. จัดบริการข่าวสารให้แก่นักเรียนและประชาชนในหมู่บ้านโดยใช้การกระจายเสียง สิ่งตีพิมพ์ ฯลฯ	3.03	1.07	ปานกลาง	4.13	0.72	มาก
4. จัดตั้งศูนย์วิชาการในโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งวิชาการให้นักเรียนและประชาชนในชุมชนใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าหาความรู้และความบันเทิง	2.92	0.93	ปานกลาง	4.24	0.72	มาก
5. จัดนิทรรศการทางวิชาการและผลงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน	2.70	0.87	ปานกลาง	4.07	0.68	มาก
6. ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่และเยาวชนในหมู่บ้าน	2.89	0.91	ปานกลาง	4.00	0.69	มาก
7. จัดให้มีที่ต้นศึกษารวมกันระหว่างครูนักเรียนและประชาชนเป็นครั้งคราว	2.31	0.90	น้อย	3.46	0.75	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	χ	S.D.	แปลความ	χ	S.D.	แปลความ
8. ส่งเสริมหรือจัดใหม่ที่มีหนังสือพิมพ์สำหรับประชาชนในหมู่บ้าน	3.02	1.04	ปานกลาง	3.87	0.83	มาก
9. จัดหาและส่งเสริมให้มีป้ายคำขวัญเกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์ในการพัฒนาชุมชน	2.92	0.96	ปานกลาง	3.94	0.71	มาก
10. มีส่วนร่วมในการวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่นและนำผลการวิจัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นของตนเอง	1.90	0.91	น้อย	3.51	0.79	มาก
11. เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ประชาชนในท้องถิ่น	3.18	0.95	ปานกลาง	4.22	0.71	มาก
รวม	2.80	0.63	ปานกลาง	3.99	0.43	มาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครู งานการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.18$) คือ การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ประชาชนในท้องถิ่น รองลงมา ($\bar{X} = 3.08$) คือ การไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อพบปะสนทนาและศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.90$) คือ การมีส่วนร่วมในการวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่น และนำผลการวิจัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นของตนเอง

ด้านบทบาทที่คาดหวัง ผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นว่าควรให้มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) คือ การไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อพบปะสนทนาและศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ รองลงมา ($\bar{X} = 4.24$) คือ การจัดตั้งศูนย์วิชาการในโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งวิชาการให้นักเรียนและประชาชนในชุมชนได้ประโยชน์ในการค้นคว้าหาความรู้ และความบันเทิง และกิจกรรมที่ผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.46$) คือ การจัดให้มีทัศนศึกษาร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และประชาชนเป็นครั้งคราว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู คำนเศรษฐกิจและอาชีพ ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา

บทบาทในการพัฒนาชุมชน คานเศรษฐกิจและอาชีพ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. สสำรวจสภาพเศรษฐกิจ การหารายได้ และปัญหาต่าง ๆ ในคานเศรษฐกิจและ อาชีพ เพื่อนำเสนอแกหหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.18	0.94	น้อย	3.49	0.81	ปานกลาง
2. จัดตลาดนัดจำหน่ายผลผลิตของนักเรียน และประชาชนเป็นครั้งคราว	1.76	0.82	น้อย	3.35	0.81	ปานกลาง
3. เป็นผู้นำชาวบ้านในการติดต่อแหล่ง จำหน่ายผลผลิตให้ชุมชน เพื่อให้ประชาชน ได้ขายผลผลิตในราคาที่เป็นธรรม	1.90	0.87	น้อย	3.44	0.86	ปานกลาง
4. แนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสิน เชื่อและแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกร	1.98	0.89	น้อย	3.32	0.74	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมในการผลิต จัดหาหรือแนะนำ แหล่งผลิตปุ๋ย พันธุ์พืชผัก พันธุ์สัตว์ แก นักเรียนและประชาชน	2.59	1.00	ปานกลาง	3.70	0.79	มาก
6. จัดกิจกรรมสนับสนุนเรื่องเศรษฐกิจ เช่น จัดนิทรรศการเพื่อนำอาชีพ ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	2.14	0.96	น้อย	3.60	0.62	มาก
7. เป็นผู้นำประชาชนในการจัดกลุ่มสนใจ วิชาชีพต่าง ๆ	2.62	0.99	ปานกลาง	3.79	0.78	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
8. จัดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนฝึกและเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน	2.78	1.12	ปานกลาง	4.23	0.82	มาก
9. ให้ความรู้หรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เป็นความจำเป็นของท้องถิ่น เช่น การใช้เครื่องมือทางการเกษตรสมัยใหม่	2.25	0.92	น้อย	3.74	0.82	มาก
10. ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นจัดอบรมวิชาชีพแก่ประชาชน	2.65	0.91	ปานกลาง	3.87	0.78	มาก
11. ส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานอดิเรกเพื่อประหยัดรายจ่าย เช่น การทำสวนครัว การเลี้ยงสัตว์	2.89	0.99	ปานกลาง	4.33	0.73	มาก
12. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและบริการด้านวิชาชีพขึ้นในชุมชน	2.22	0.39	น้อย	3.69	0.76	มาก
13. ประสานงานและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการขึ้นในหมู่บ้าน	2.07	0.86	น้อย	3.64	0.33	มาก
รวม	2.31	0.64	น้อย	3.71	0.82	มาก

จากตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูคานเฑระรัฐกิจและอาชีพ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.31$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{x} = 2.89$) คือ การส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานอดิแรกเพื่อประหยัดรายจ่าย เช่น การทำสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ รองลงมา ($\bar{x} = 2.78$) คือ การจัดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนฝึกและเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ($\bar{x} = 1.90$) คือ การเป็นผู้นำชาวบ้านในการติดต่อแหล่งจำหน่ายผลผลิตให้ชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้ขายผลผลิตในราคาที่เป็นธรรม

คานบบทบาทที่คาดหวัง ผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นว่าควรมีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$) คือ การส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานอดิแรกเพื่อประหยัดรายจ่าย เช่น การทำสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ รองลงมา ($\bar{x} = 4.23$) คือ การจัดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนฝึก และเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน และกิจกรรมที่ผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.32$) คือ การแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อและแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู คานสังคมและวัฒนธรรม ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา

บทบาทในการพัฒนาชุมชน คานสังคมและวัฒนธรรม	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. ทำตนเป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำในการ ต่อต้านอบายมุข เช่น ยาเสพติด การ พนัน และสถานเริงรมย์ เป็นต้น	2.78	1.10	ปานกลาง	4.43	0.78	มาก
2. สร้างความสัมพันธ์และความผูกพัน ระหว่างเด็กกับชุมชนของตนเอง เช่น การนำเด็กนักเรียนช่วยทำความสะอาด ชุมชนในวันสำคัญของชาติ การจัดค่าย พัฒนาชุมชนในฤดูร้อน เป็นต้น	3.21	0.98	ปานกลาง	4.23	0.67	มาก
3. เป็นผู้นำหรือร่วมมือกับผู้นำในท้องถิ่นให้ ประชาชนได้จัดกิจกรรมเพื่อความสามัคคี และเพื่อประโยชน์แก่ท้องถิ่น เช่น ชักชวนประชาชนรวมทำลายหมักตบขวา และทำความสะอาดคูคลอง จัดแข่งขัน กีฬาประชาชน เป็นต้น	3.24	0.98	ปานกลาง	4.15	0.66	มาก
4. ร่วมมือกับผู้ประกอบการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการ แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ แก่เด็กของนักเรียนที่มีต่อผู้มีพระคุณใน วันสำคัญ เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันครู เป็นต้น	3.63	0.96	มาก	4.42	0.64	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน ด้านสังคมและวัฒนธรรม	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
5. ร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรม ประเพณี และวัฒนธรรม เช่น วันเข้า พรรษา วันลอยกระทง และวันสงกรานต์ เป็นต้น	3.86	0.84	มาก	4.45	0.68	มาก
6. จัดนิทรรศการอันเป็นการเผยแพร่ศิลป วัฒนธรรมของท้องถิ่น	2.40	0.95	น้อย	3.81	0.72	มาก
7. แนะนำและให้ความรู้ในด้านกฎหมาย วัฒนธรรม ศีลธรรม ที่จำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตประจำวันแก่ประชาชน	2.41	0.94	น้อย	3.80	0.67	มาก
8. จัดและร่วมมือกับวัด จัดกิจกรรมเพื่อ พัฒนาจิตใจคนในชุมชน	2.94	1.00	ปานกลาง	4.18	0.72	มาก
รวม	3.06	0.71	ปานกลาง	4.19	0.48	มาก

ศูนย์วิทยุวิทยุ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูตานสังคมและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{x} = 3.86$) คือ การร่วมมือกับผู้ปกครองจัดกิจกรรมประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันสงกรานต์ เป็นต้น รองลงมา ($\bar{x} = 3.63$) คือ การร่วมมือกับผู้ปกครองจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแสดงออกถึงความกตัญญูแก่เวทีของนักเรียนที่มีต่อผู้มีพระคุณในวันสำคัญ เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันครู เป็นต้น และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.40$) คือ การจัดนิทรรศการอันเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

ด้านบทบาทที่คาดหวัง ผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นว่าควรให้มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.45$) คือ การร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรมประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันสงกรานต์ เป็นต้น รองลงมา ($\bar{x} = 4.43$) คือ ทำตนเป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำในการต่อต้านอบายมุข เช่น ยาเสพติด การพนัน และสถานเรีงรมย์ เป็นต้น และกิจกรรมที่ผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.80$) คือ แนะนำให้ความรู้ในด้านกฎหมาย วัฒนธรรม ศีลธรรม ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันแก่ประชาชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู คณาจารย์ในการปกครอง ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา

บทบาทในการพัฒนาชุมชน ด้านการเมืองการปกครอง	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. จัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อปลูกฝัง ประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น การ จัดตั้งสภานักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียน รับผิดชอบงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	3.69	0.92	มาก	4.67	0.66	มากที่สุด
2. ประสานงานกับหน่วยงานและวิทยาการ ที่เกี่ยวข้องฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นเพื่อ พัฒนาท้องถิ่น	2.95	0.86	ปานกลาง	3.93	0.70	มาก
3. เป็นกรรมการในการเลือกตั้งของ ชุมชนและของชาติ เช่น การเลือกตั้ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนการเลือกตั้ง ผู้แทนราษฎร	3.50	1.06	มาก	4.04	0.73	มาก
4. มีส่วนร่วมในการอบรมชาวบ้านให้รู้จัก ป้องกันตนเอง เช่น การอบรมลูกเสือ ชาวบ้าน หน่วยอาสาป้องกันชาติ	3.23	1.07	ปานกลาง	3.84	0.76	มาก
5. มีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภา ตำบล	2.99	1.27	ปานกลาง	3.75	0.87	มาก
6. เป็นสื่อกลางในการให้ข่าวสารของ รัฐบาลแก่นักเรียนและประชาชน เช่น ในเรื่องราคาสินค้า การประกันราคา ข้าว การสร้างงานในชนบท เพื่อให้ ประชาชนเข้าใจและสนองนโยบาย ของรัฐบาลได้อย่างถูกต้อง	2.76	1.09	ปานกลาง	3.88	0.74	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน ด้านการเมืองการปกครอง	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
7. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขแก่นักเรียนและ ประชาชน	3.61	0.92	มาก	4.39	0.65	มาก
รวม	3.25	0.71	ปานกลาง	4.07	0.45	มาก

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูด้านการเมืองการปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.69$) คือ การจัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น การจัดตั้งสภานักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียนรับผิดชอบงานต่างๆ ภายในโรงเรียน รองลงมา ($\bar{X} = 3.61$) คือ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแก่นักเรียนและประชาชน และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.76$) คือ เป็นสื่อกลางในการให้ข่าวสารของรัฐบาลแก่นักเรียนและประชาชน เช่น ในเรื่องราคาสินค้า การประกันราคาข้าว การสร้างงานในชนบท เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและสนองนโยบายของรัฐบาลได้อย่างถูกต้อง

ด้านบทบาทที่คาดหวัง ผู้บริหารศึกษามีความคิดเห็นว่าควรให้มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า กิจกรรมที่ผู้บริหารศึกษามีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) คือ การจัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น การจัดตั้งสภานักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียนรับผิดชอบงานต่างๆ ภายในโรงเรียน รองลงมา ($\bar{X} = 4.39$) คือ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแก่นักเรียนและประชาชน และกิจกรรมที่ผู้บริหารศึกษามีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.76$) คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาตำบล

ตารางที่ 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

บทบาทในการพัฒนาชุมชน คณาจารย์และบุคลากร	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	X̄	S.D.	แปลความ	X̄	S.D.	แปลความ
1. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความ สะอาดภายในบ้านเรือน ร่างกาย และ เครื่องนุ่งห่มให้ถูกต้องตามหลักอนามัย	3.41	0.85	ปานกลาง	4.23	0.67	มาก
2. แนะนำการใช้ยาสามัญประจำบ้าน ยา อันตรายบางชนิด และการรักษาสุขภาพ อนามัย	3.05	0.93	ปานกลาง	3.96	0.75	มาก
3. ร่วมมือกับประชาชนและอนามัยตำบล จัดตั้งศูนย์ประจำหมู่บ้านโดยใช้สถานที่ ของโรงเรียนหรือที่อื่นที่เหมาะสมเป็น สถานที่ตั้ง	2.41	1.12	น้อย	3.78	0.81	มาก
4. สักอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้แก่ นักเรียนและประชาชนในหมู่บ้าน	2.66	1.00	ปานกลาง	3.83	0.67	มาก
5. เผยแพร่ความรู้ด้านโภชนาการแก่ นักเรียนและประชาชนโดยให้ความรู้ เกี่ยวกับคุณค่าของอาหาร การเก็บ ถนอมอาหาร การปรุงอาหารอย่างถูก หลักอนามัย รวมทั้งการบริโภคที่ถูก ชอบ ไม่รับประทานอาหารใส่สีที่เป็นพิษ ผงชูรส เป็นต้น	3.20	0.89	ปานกลาง	4.17	0.73	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน ด้านสาธารณสุข	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6. ประสานงานกับฝ่ายสาธารณสุขบริการ สร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่ักเรียนและ ประชาชน	3.32	0.86	ปานกลาง	4.22	0.77	มาก
7. เผยแพร่ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการ ป้องกันและรักษาโรกระบาดต่าง ๆ ที่ มักเกิดขึ้นในชุมชน	2.94	0.94	ปานกลาง	4.02	0.71	มาก
8. ประสานงานกับอนามัยและพัฒนากร เพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างถังเก็บน้ำ ฝน ที่กำจัดขยะ และส้วมในหมู่บ้าน	2.92	1.04	ปานกลาง	3.96	0.76	มาก
9. แนะนำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การวางแผนครอบครัวแก่ประชาชน	2.53	0.96	ปานกลาง	3.64	0.74	มาก
10. สาธิต แนะนำ และเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กแก่ประชาชน	2.15	0.86	น้อย	3.50	0.71	มาก
11. ร่วมมือกับผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ของ จัดให้นักเรียนได้รับประทาน อาหารกลางวันอย่างมีระบบ และ ถูกหลักอนามัย	3.03	0.90	ปานกลาง	4.25	0.78	มาก
รวม	2.87	0.70	ปานกลาง	3.96	0.52	มาก

จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูตาดานสาธาณสุข อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.87$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงมากที่สุด ($\bar{x} = 3.41$) คือ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดภายในบ้านเรือน ร่างกาย และเครื่องนุ่งห่มใหญ่ถูกต้องตามหลักอนามัย รองลงมา ($\bar{x} = 3.32$) คือ ประสานงานกับฝ่ายสาธารณสุข-บริการสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่นักเรียนและประชาชน และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.15$) คือ การสาธิต แนะนำ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กแก่ประชาชน

ด้านบทบาทที่คาดหวัง ผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นว่าควรให้มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$) คือ การร่วมมือกับผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จัดให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันอย่างมีระบบและถูกต้องตามหลักอนามัย รองลงมา ($\bar{x} = 4.25$) คือ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดภายในบ้านเรือน ร่างกาย และเครื่องนุ่งห่มใหญ่ถูกต้องตามหลักอนามัย และกิจกรรมที่ผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.50$) คือ การสาธิต แนะนำ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กแก่ประชาชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละด้านตามการรับรู้ของครู

บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
ด้านการศึกษา	2.83	0.67	ปานกลาง	3.92	0.55	มาก
ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	2.40	0.70	น้อย	3.73	0.57	มาก
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.11	0.65	ปานกลาง	4.03	0.58	มาก
ด้านการเมืองการปกครอง	2.93	0.75	ปานกลาง	3.03	0.61	มาก
ด้านสาธารณสุข	2.86	0.68	ปานกลาง	3.96	0.57	มาก
รวม	2.78	0.58	ปานกลาง	3.90	0.42	มาก

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่า การรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.78$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ครูมีการรับรู้ต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชน ด้านสังคมและวัฒนธรรมมากที่สุด ($\bar{x} = 3.11$) รองลงมา คือ ด้านการเมืองการปกครอง ($\bar{x} = 2.93$) ด้านสาธารณสุข ($\bar{x} = 2.86$) ด้านการศึกษา ($\bar{x} = 2.83$) และด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{x} = 2.40$) ตามลำดับ

ด้านบทบาทที่คาดหวัง พบว่าความคาดหวังของครูที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ครูมีความคาดหวังต่อบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูด้านสังคมและวัฒนธรรมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.03$) รองลงมา คือ ด้านสาธารณสุข ($\bar{x} = 3.96$) ด้านการเมืองการปกครอง ($\bar{x} = 3.93$) ด้านการศึกษา ($\bar{x} = 3.92$) และด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{x} = 3.73$) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละด้าน ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา

บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ด้านการศึกษา	2.80	0.63	ปานกลาง	3.99	0.42	มาก
ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	2.31	0.64	น้อย	3.71	0.52	มาก
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.06	0.71	ปานกลาง	4.19	0.48	มาก
ด้านการเมืองการปกครอง	3.25	0.71	ปานกลาง	4.07	0.45	มาก
ด้านสาธารณสุข	2.87	0.70	ปานกลาง	3.96	0.52	มาก
รวม	2.93	0.59	ปานกลาง	3.95	0.40	มาก

จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่า การรับรู้ของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารการศึกษามีการรับรู้ต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนด้านการเมืองการปกครองมากที่สุด ($\bar{X} = 3.25$) รองลงมาคือ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.06$) ด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 2.87$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 2.80$) และด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 2.31$) ตามลำดับ

ด้านบทบาทที่คาดหวัง พบว่า ความคาดหวังของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังต่อบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูด้านสังคมและวัฒนธรรมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาคือ ด้านการเมืองการปกครอง ($\bar{X} = 4.07$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.99$) ด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.96$) และด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูตาม การรับรู้ของครูและผู้บริหารการศึกษา

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังในการ พัฒนาชุมชนของครู ตามการรับรู้ของครูแต่ละด้านด้วยค่าที (t - test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการศึกษา	2.83	0.67	3.92	0.55	-21.90**
ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	2.40	0.70	3.73	0.57	-26.09**
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.11	0.65	4.03	0.58	-21.03**
ด้านการเมืองการปกครอง	2.93	0.75	3.92	0.61	-21.68**
ด้านสาธารณสุข	2.86	0.68	3.96	0.57	-27.15**
รวม	2.78	0.58	3.90	0.48	-27.79**

** P < .01

จากตารางที่ 18 แสดงว่า การรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ครูมีความคาดหวังต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด คือ ด้านสาธารณสุข รองลงมาคือ ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ และด้านที่มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู แต่ละด้านตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา ด้วยค่าที (t - test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		บทบาทที่คาดหวัง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการศึกษา	2.80	0.63	3.99	0.42	-20.92**
ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	2.31	0.64	3.71	0.52	-23.32**
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.06	0.71	4.19	0.48	-18.05**
ด้านการเมืองการปกครอง	3.25	0.71	4.07	0.45	-15.55**
ด้านสาธารณสุข	2.87	0.70	3.96	0.52	-17.63**
รวม	2.93	0.59	3.95	0.40	-22.75**

** P < .01

จากตารางที่ 19 แสดงว่า การรับรู้ของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง กับบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด คือ ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ รองลงมาคือ ด้านการศึกษา และด้านที่มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ด้านการเมืองการปกครอง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทในการพัฒนาชุมชน
ของครู

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มี
บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครู
2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มี
บทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู

และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มี
บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน
2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มี
บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละกิจกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการบริหารของครู กับผู้บริหารการศึกษา
ที่มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบการบริหารของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการ
พัฒนาชุมชนของครู แต่ละด้าน ควบคู่กัน (t-test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู	ครู N = 251		ผู้บริหารการศึกษา N = 111		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการศึกษา	2.83	0.67	2.80	0.63	0.34
ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	2.40	0.70	2.30	0.64	1.11
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.11	0.65	3.06	0.71	0.68
ด้านการเมืองการปกครอง	2.93	0.75	3.25	0.71	-3.80**
ด้านสาธารณสุข	2.86	0.68	2.87	0.70	-0.15
รวม	2.78	0.58	2.79	0.59	-0.16

** P < .01

จากตารางที่ 20 แสดงว่าการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่ปฏิบัติ
จริงในการพัฒนาชุมชนของครูรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่
เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน
ด้านการเมืองการปกครอง ส่วนด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม
และด้านสาธารณสุข ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู แต่ละด้าน ควบคู่กัน (t - test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	χ̄	S.D.	χ̄	S.D.	
ด้านการศึกษา	3.92	0.55	4.00	0.43	-1.42
ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	3.73	0.57	3.71	0.52	0.32
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	4.03	0.58	4.19	0.48	-2.69**
ด้านการเมืองการปกครอง	3.93	0.61	4.07	0.45	-2.67**
ด้านสาธารณสุข	3.96	0.57	3.96	0.52	0.04
รวม	3.90	0.48	3.95	0.45	-1.20

** p < .01

จากตารางที่ 21 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูรวมทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านการเมืองการปกครอง ส่วนด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ และด้านสาธารณสุข ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ของครู กับผู้บริหารการศึกษา
ที่มีต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละกิจกรรม

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการ
พัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านการศึกษาควยค่าที่ (t - test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการของท้องถิ่น	2.72	0.97	2.86	0.91	1.37
2. ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพบปะสนทนาและ ศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ	3.04	0.89	3.08	0.91	0.36
3. จัดบริการข่าวสารให้กับนักเรียนและ ประชาชนในหมู่บ้านโดยใช้การกระจาย เสียง สิ่งตีพิมพ์ ฯลฯ	3.45	1.09	3.03	1.07	3.39**
4. จัดตั้งศูนย์วิชาการในโรงเรียนเพื่อเป็น แหล่งวิชาการให้นักเรียนและประชาชน ในชุมชนใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าหา ความรู้และความบันเทิง	2.82	1.01	2.42	0.93	0.87
5. จัดนิทรรศการทางวิชาการและผลงาน ด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน	2.65	0.89	2.70	0.87	0.49
6. รวมมือกับหน่วยงานอื่นให้การศึกษแก่ ผู้ใหญ่และเยาวชนในหมู่บ้าน	2.71	1.10	2.89	0.91	1.65
7. จัดให้มีทัศนศึกษาร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และประชาชนเป็นครั้งคราว	2.53	1.14	2.31	0.90	2.03*

ตารางที่ 22 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
8. ส่งเสริมหรือจัดใหม่ห้องหนังสือพิมพ์สำหรับประชาชนในหมู่บ้าน	3.03	1.16	3.02	1.04	0.08
9. จัดหาและส่งเสริมใหม่ป้ายคำขวัญเกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์ในการพัฒนาชุมชน	2.98	1.18	2.92	0.95	0.49
10. มีส่วนร่วมในการวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่นและนำผลการวิจัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นของตนเอง	2.29	1.03	1.90	0.90	3.48**
11. เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ประชาชนในท้องถิ่น	2.86	0.98	3.18	0.95	-2.86**
รวม	2.83	0.67	2.80	0.63	0.34

** P < .01 , * P < .05

จากตารางที่ 22 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูด้านการศึกษา ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมข้อ 3, 10 และ 11 และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมข้อ 7 กิจกรรมที่ครูและผู้บริหารการศึกษามีการรับรู้แตกต่างกันมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่น และนำผลการวิจัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นของตนเอง รองลงมา คือ การจัดบริการข่าวสารให้กับนักเรียนและประชาชนในหมู่บ้านโดยใช้การกระจายเสียง สิ่งตีพิมพ์ ฯลฯ และกิจกรรมที่ครูและผู้บริหารการศึกษามีการรับรู้แตกต่างกันน้อยที่สุด คือ การจัดใหม่ให้ทันศึกษาร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และประชาชนเป็นครั้งคราว นอกจากนี้ครูกับผู้บริหารการศึกษามีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละกิจกรรม ด้าน เศรษฐกิจและอาชีพควยค่าที (t - test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. สสำรวจสภาพเศรษฐกิจ การหารายได้ และปัญหาต่าง ๆ ในด้านเศรษฐกิจและอาชีพเพื่อนำเสนอแกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.31	0.98	2.18	0.94	1.22
2. จัดตลาดนัดจำหน่ายผลผลิตของนักเรียนและประชาชนเป็นครั้งคราว	1.89	0.96	1.76	0.82	1.30
3. เป็นผู้นำชาวบ้านในการติดต่อแหล่งจำหน่ายผลผลิตให้ชุมชนเพื่อไปประชาชนได้ขายผลผลิตในราคาที่เป็นธรรม	2.02	1.01	1.90	0.87	1.11
4. แนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อและแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกร	2.11	0.98	1.98	0.87	1.16
5. มีส่วนร่วมในการผลิต จัดหาหรือแนะนำแหล่งผลิตปุ๋ย พันธุ์พืชผัก พันธุ์สัตว์แก่นักเรียนและประชาชน	2.60	0.99	2.59	1.00	0.14
6. จัดกิจกรรมสนับสนุนเรื่องเศรษฐกิจ เช่น จัดนิทรรศการเพื่อแนะนำอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	2.25	1.05	2.14	0.96	0.92
7. เป็นผู้นำประชาชนในการจัดกลุ่มสนใจวิชาชีพต่าง ๆ	2.61	1.00	2.62	0.99	-0.07
8. จัดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนฝึกและเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน	2.77	1.35	2.78	1.12	-0.08

ตารางที่ 23 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9. ให้ความรู้หรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เป็นความจำเป็นของท้องถิ่น เช่น การใช้เครื่องมือทางการเกษตรสมัยใหม่	2.38	1.06	2.25	0.92	1.12
10. รวมมือกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นจัดอบรมวิชาชีพแก่ประชาชน	2.71	1.13	2.65	0.91	0.51
11. ส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานอดิเรกเพื่อประหยัดรายจ่าย เช่น การทำสวนครัว การเลี้ยงสัตว์	3.10	0.94	2.89	0.99	1.97*
12. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและบริการด้านวิชาชีพขึ้นในชุมชน	2.32	1.05	2.22	0.89	0.99
13. ประสานงานและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการขึ้นในหมู่บ้าน	2.06	1.03	2.07	0.86	-0.12
รวม	2.40	0.70	2.31	0.64	1.11

* P < .05

จากตารางที่ 23 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า มีความแตกต่างกันอยู่ 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมเรื่องการส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานอดิเรกเพื่อประหยัดรายจ่าย เช่น การทำสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ นอกนั้นครูกับผู้บริหารการศึกษามีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละกิจกรรม ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้วยการทดสอบค่าที (t - test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ทำตนเป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำในการต่อต้านอบายมุข เช่น ยาเสพติด การพนัน และสถานเริงรมย์ เป็นต้น	3.07	1.08	2.78	1.10	2.39*
2. สร้างความสัมพันธ์และความผูกพันระหว่างเด็กกับชุมชนของตนเอง เช่น การนำเด็กนักเรียนช่วยทำความสะอาดชุมชนในวันสำคัญของชาติ การจัดค่ายพัฒนาชุมชนในฤดูร้อน เป็นต้น	3.19	0.95	3.21	0.98	-0.11
3. เป็นผู้นำหรือร่วมมือกับผู้นำในท้องถิ่นให้ประชาชนได้จัดกิจกรรมเพื่อความสามัคคีและเพื่อประโยชน์แก่ท้องถิ่น เช่น ชักชวนประชาชนรวมทำลายฝักตบชวา และทำความสะอาดคูคลอง จัดแข่งขันกีฬาประชาชน เป็นต้น	3.16	1.01	3.24	0.98	-0.39
4. ร่วมมือกับผู้บริหารองค์กรที่ส่งเสริมการแสดงออกถึงความกตัญญูแก่เวทีของนักเรียนที่มีต่อผู้มีพระคุณในวันสำคัญ เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันครู เป็นต้น	3.84	0.94	3.63	0.96	1.95

ตารางที่ 24 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
5. รวมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรม ประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันสงกรานต์ เป็นต้น	3.88	0.92	3.86	0.84	0.20
6. จัดนิทรรศการอันเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น	2.39	1.00	2.40	0.95	-0.05
7. แนะนำและให้ความรู้ในด้านกฎหมาย วัฒนธรรม ศิลธรรม ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันแก่ประชาชน	2.40	0.96	2.41	0.94	-0.11
8. จัดและรวมมือกับวัด จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจคนในชุมชน	2.90	1.01	2.94	1.00	-0.32
รวม	3.11	0.65	3.06	0.71	0.68

* P < .05

จากตารางที่ 24 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านสังคมและวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า มีความแตกต่างกันอยู่ 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมเรื่อง การทำตนให้เป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำในการต่อต้านอบายมุข เช่น ยาเสพติด การพนัน และสถานเริงรมย์ เป็นต้น นอกนั้นครูกับผู้บริหารการศึกษามีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีคอบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละกิจกรรม คำนวณการเปรียบเทียบการปกครองด้วยการทดสอบค่าที (t - test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. จัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น การจัดตั้งสถานักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียน รับผิดชอบงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	3.73	0.92	3.68	0.92	0.46
2. ประสานงานกับหน่วยงานและวิทยากรที่เกี่ยวข้องฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.92	1.09	2.95	0.86	-0.20
3. เป็นกรรมการในการเลือกตั้งของชุมชนและของชาติ เช่น การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร	2.84	1.31	3.50	1.06	-5.03**
4. มีส่วนร่วมในการอบรมชาวบ้านให้รู้จักป้องกันตนเอง เช่น การอบรมลูกเสือชาวบ้าน หน่วยอาสาป้องกันชาติ	2.82	1.21	3.23	1.07	-3.04**
5. มีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาตำบล	2.71	1.14	2.99	1.23	-6.11**
6. เป็นสื่อกลางในการให้ข่าวสารของรัฐบาลแก่นักเรียนและประชาชน เช่น ในเรื่องราคาสินค้า การประกันราคาข้าว การสร้างงานในชนบท เพื่อให้ประชาชนเข้าใจนโยบายของรัฐบาลได้อย่างถูกต้อง	2.56	1.07	2.76	1.09	-1.59

ตารางที่ 25 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
7. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแก่นักเรียนและประชาชน	3.43	1.03	3.61	0.92	-1.57
รวม	2.93	0.75	3.25	0.71	-3.80**

** p < .01

จากตารางที่ 25 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านการเมืองการปกครอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า มีความแตกต่างกันอยู่ 3 กิจกรรม กิจกรรมที่ครูกับผู้บริหารการศึกษามีการรับรู้แตกต่างกันมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาตำบล รองลงมา คือ การเป็นกรรมการในการเลือกตั้งของชุมชนและของชาติ เช่น การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร และกิจกรรมที่ครูกับผู้บริหารการศึกษามีการรับรู้แตกต่างกันน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการอบรมชาวบ้านให้รู้จักป้องกันตนเอง เช่น การอบรมลูกเสือชาวบ้าน หน่วยอาสาป้องกันชาติ นอกจากนี้ครูกับผู้บริหารการศึกษามีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีขอบเขตที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละกิจกรรม ด้านสาธารณสุขด้วยการทดสอบค่าที (t - test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดภายในบ้านเรือน ร่างกาย และเครื่องนุ่งห่มให้ถูกต้องตามหลักอนามัย	3.52	1.01	3.41	0.85	1.05
2. แนะนำการใช้จ่ายสามัญประจำบ้าน ยาอันตรายบางชนิด และการรักษาสุขภาพอนามัย	3.20	1.04	3.05	0.93	1.35
3. รวมมือกับประชาชนและอนามัยตำบล จัดตั้งศูนย์ประจำหมู่บ้าน โดยใช้สถานที่ของโรงเรียนหรือที่อื่นที่เหมาะสมเป็นสถานที่ตั้ง	2.35	1.13	2.41	1.12	0.43
4. ผักอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้แก่ นักเรียนและประชาชนในหมู่บ้าน	2.69	1.02	2.66	1.00	0.31
5. เผยแพร่ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียนและประชาชนโดยให้ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าของอาหาร การเก็บถนอมอาหาร การปรุงอาหารอย่างถูกต้องหลักอนามัย รวมทั้งการบริโภคที่ถูกต้อง เช่น ไม้รับประทานอาหารใส่ส้อมที่เป็นพิษ ผงชูรส เป็นต้น	3.18	1.03	3.20	0.89	-0.13
6. ประสานงานกับฝ่ายสาธารณสุขบริการสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่ นักเรียนและประชาชน	3.27	1.01	3.32	0.86	-0.52

ตารางที่ 26 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
7. เผยแพร่ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาโรคระบาดต่าง ๆ ที่มักจะเกิดขึ้นในชุมชน	2.99	0.96	2.94	0.94	0.47
8. ประสานงานกับอนามัยตำบล และพัฒนากร เพื่อส่งเสริมใหม่การสร้างถังเก็บน้ำฝน ที่กำจัดขยะ และส้วมในหมู่บ้าน	2.78	1.14	2.92	1.04	-1.06
9. แนะนำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวแก่ประชาชน	2.48	1.04	2.53	0.96	-0.43
10. สำนัด แนะนำ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กแก่ประชาชน	2.10	0.87	2.15	0.86	-0.54
11. ร่วมมือกับครูปกครองและชุมชนเกี่ยวกับของจัดให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันอย่างมีระบบและถูกหลักอนามัย	2.92	1.05	3.03	0.90	-1.02
รวม	2.86	0.68	2.87	0.70	-0.15

จากตารางที่ 26 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนของครู คำนวณสาธารณสุข ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทุก ๆ กิจกรรม

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละกิจกรรม ด้านการศึกษา ด้วยค่าที (t - test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น	3.88	0.78	4.14	0.65	3.31**
2. ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพบปะสนทนา และศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ	4.10	0.85	4.42	0.65	4.00**
3. จัดบริการข่าวสารให้กับนักเรียนและประชาชนในหมู่บ้านโดยใช้การกระจายเสียง สิ่งตีพิมพ์ ฯลฯ	4.22	0.84	4.13	0.72	0.98
4. จัดตั้งศูนย์วิชาการในโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งวิชาการให้นักเรียนและประชาชนในชุมชนใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าหาความรู้และความบันเทิง	4.04	0.77	4.24	0.72	2.32*
5. จัดนิทรรศการทางวิชาการและผลงานต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน	3.91	0.73	4.07	0.68	1.95
6. ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นให้การศึกษแก่ผู้ใหญ่และเยาวชนในหมู่บ้าน	3.96	0.83	4.00	0.69	0.48
7. จัดให้มีทัศนศึกษาร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และประชาชนเป็นครั้งคราว	3.59	0.88	3.46	0.75	1.36
8. ส่งเสริมหรือจัดให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์สำหรับประชาชนในหมู่บ้าน	4.02	0.81	3.86	0.33	1.63

ตารางที่ 27 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9. จัดหาและส่งเสริมให้มีป้ายคำขวัญเกี่ยวกับการพัฒนา เพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์ในการพัฒนาชุมชน	3.96	0.83	3.94	0.70	0.26
10. มีส่วนร่วมในการวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่น และนำผลการวิจัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นของตนเอง	3.61	0.88	3.50	0.79	1.04
11. เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ประชาชนในท้องถิ่น	3.87	0.86	4.22	0.71	-4.04**
รวม	3.92	0.55	4.00	0.43	-1.42

** P < .01 , * P < .05

จากตารางที่ 27 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านการศึกษา ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมข้อ 1, 2 และ 11 และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมข้อ 4 กิจกรรมที่ครูและผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังแตกต่างกันมากที่สุด คือ การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ประชาชนในท้องถิ่น รองลงมา คือ การไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อพบปะสนทนาและศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ และกิจกรรมที่ครูและผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังแตกต่างกันน้อยที่สุด คือ การจัดตั้งศูนย์วิชาการในโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งวิชาการให้นักเรียนและประชาชนในชุมชนใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าหาความรู้และความบันเทิง นอกจากนี้ครูกับผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวัง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละกิจกรรม ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้วยค่าที (t-test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. สำรวจสภาพเศรษฐกิจ การหารายได้ และปัญหาต่าง ๆ ในด้านเศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.58	0.82	3.44	0.80	0.98
2. จัดตลาดนัดจำหน่ายผลผลิตของนักเรียน และประชาชนเป็นครั้งคราว	3.47	0.89	3.35	0.81	1.21
3. เป็นผู้นำชาวบ้านในการติดต่อแหล่งจำหน่ายผลผลิตให้ชุมชนเพื่อให้ประชาชนได้ขายผลผลิตในราคาที่เป็นธรรม	3.47	0.88	3.44	0.86	0.29
4. แนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อและแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกร	3.40	0.89	3.32	0.74	0.87
5. มีส่วนร่วมในการผลิต จัดหา หรือแนะนำแหล่งผลิตปุ๋ย พันธุ์พืชผัก พันธุ์สัตว์แก่นักเรียนและประชาชน	3.87	0.81	3.70	0.79	1.36
6. จัดกิจกรรมสนับสนุนเรื่องเศรษฐกิจ เช่น จัดนิทรรศการเพื่อแนะนำอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	3.70	0.87	3.60	0.68	1.25
7. เป็นผู้นำประชาชนในการจัดกลุ่มสนใจวิชาชีพต่าง ๆ	3.84	0.86	3.79	0.78	0.55

ตารางที่ 28 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
8. จัดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนฝึก และเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน	4.02	0.88	4.23	0.82	-2.23
9. ให้ความรู้หรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เป็นความจำเป็นของท้องถิ่น เช่น การใช้เครื่องมือทางการเกษตรสมัยใหม่	3.84	0.83	3.74	0.82	1.17
10. รวมมือกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นจัดอบรมวิชาชีพแก่ประชาชน	3.94	0.82	3.86	0.78	0.86
11. ส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานนอกเรกเพื่อประหยัดรายจ่าย เช่น การทำสวนครัว การเลี้ยงสัตว์	4.09	0.75	4.83	0.73	-2.89**
12. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและบริการด้านวิชาชีพขึ้นในชุมชน	3.69	0.81	3.68	0.76	0.09
13. ประสานงานและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการขึ้นในหมู่บ้าน	3.52	0.92	3.63	0.83	-1.15
รวม	3.73	0.57	3.71	0.52	0.32

** P < .01 , * P < .05

จากตารางที่ 28 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู คานาเศรษฐกิจและอาชีพ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมเรื่องการส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานอดิแรกเพื่อประหยัดรายจ่าย เช่น การทำสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ สำหรับกิจกรรมเรื่อง การจัดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนฝึก และเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน เป็นกิจกรรมที่ครูและผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นครูและผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

คุนยวิทยทรพยากร
จุพาลงกรณัฒหาวิทยาฬย

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้วยค่าที (t-test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ทำตนเป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำในการต่อต้านอบายมุข เช่น ยาเสพติด การพนัน และสถานเริงรมย์ เป็นต้น	4.13	0.89	4.43	0.78	-3.04**
2. สร้างความสัมพันธ์และความผูกพันระหว่างเด็กกับชุมชนของตนเอง เช่น การนำเด็กนักเรียนช่วยทำความสะอาดชุมชนในวันสำคัญของชาติ การจัดค่ายพัฒนาชุมชนในฤดูร้อน เป็นต้น	4.11	0.84	4.23	0.67	-1.38
3. เป็นผู้นำหรือร่วมมือกับผู้นำในท้องถิ่นให้ประชาชนได้จัดกิจกรรมเพื่อความสามัคคีและเพื่อประโยชน์แก่ท้องถิ่น เช่น ชักชวนประชาชนรวมทำลายผักตบชวา และทำความสะอาดคูคลอง จัดแข่งขันกีฬาประชาชน เป็นต้น	4.03	0.83	4.15	0.66	-1.53
4. ร่วมมือกับผู้ปกครองจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแสดงออกถึงความกตัญญูแก่เวทียของนักเรียนที่มีต่อผู้มีพระคุณในวันสำคัญ เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันครู เป็นต้น	4.41	0.73	4.42	0.64	0.16

ตารางที่ 29 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
5. ร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรม ประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันเข้า พรรษา วันลอยกระทง และวัน สงกรานต์ เป็นต้น	4.36	0.75	4.45	0.68	-1.06
6. จัดนันทนาการอันเป็นการเผยแพร่ศิลป วัฒนธรรมของท้องถิ่น	3.63	0.76	3.81	0.78	-2.13*
7. แนะนำและให้ความรู้ในด้านกฎหมาย วัฒนธรรม ศิลปกรรม ที่จำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตประจำวันแก่ประชาชน	3.57	0.86	3.80	0.67	-2.82**
8. จัดและร่วมมือกับวัด จัดกิจกรรมเพื่อ พัฒนาจิตใจคนในชุมชน	3.98	0.82	4.18	0.72	-2.18*
รวม	4.03	0.58	4.19	0.48	-2.69**

** $P < .01$, * $P < .05$

จากตารางที่ 29 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านสังคมและวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมข้อ 1, 6 และ 7 และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมข้อ 8 กิจกรรมที่ครูและผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังแตกต่างกันมากที่สุด คือ การทำตนเป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำในการต่อต้านอบายมุข เช่น ยาเสพติด การพนัน และสถานเริงรมย์ เป็นต้น รองลงมา คือ การแนะนำและให้ความรู้ในด้านกฎหมาย วัฒนธรรม ศิลปกรรม ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันแก่ประชาชน และกิจกรรมที่ครูกับผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังแตกต่างกันน้อยที่สุดคือ การจัดนันทนาการอันเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น นอกนั้นครูกับผู้บริหารการศึกษามีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละกิจกรรม ด้านการเมืองการปกครองควยค่าที่ (t - test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. จัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น การจัดตั้งสถานักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียน รับผิดชอบงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	4.45	0.70	4.67	0.55	-3.23**
2. ประสานงานกับหน่วยงานและวิทยากรที่เกี่ยวข้องฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	4.00	0.80	3.93	0.70	0.82
3. เป็นกรรมการในการเลือกตั้งของชุมชนและของชาติ เช่น การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร	3.76	1.04	4.04	0.73	-2.85**
4. มีส่วนร่วมในการอบรมชาวบ้านให้รู้จักป้องกันตนเอง เช่น การอบรมลูกเสือชาวบ้าน หน่วยอาสาป้องกันชาติ	3.77	0.89	3.84	0.76	-0.67
5. มีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาตำบล	3.42	1.04	3.76	0.87	-3.18**

ตารางที่ 30 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
6. เป็นสื่อกลางในการให้ข่าวสารของ รัฐบาลแก่นักเรียนและประชาชน เช่น ในเรื่องราคาสินค้า การประกัน ราคาข้าว การสร้างงานในชนบท เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและสนอง นโยบายของรัฐบาลได้อย่างถูกต้อง	3.75	0.88	3.88	0.74	-1.41
7. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขแก่นักเรียนและประชาชน	4.26	0.81	4.39	0.65	-1.65
รวม	3.92	0.61	4.07	0.45	-2.67**

** P < .01

จากตารางที่ 30 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านการเมืองการปกครอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า มีความแตกต่างกันอยู่ 3 กิจกรรม กิจกรรมที่ครูกับผู้บริหารศึกษามีความคาดหวังแตกต่างกันมากที่สุด คือ การจัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น การจัดตั้งสถานักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียนรับผิดชอบงานต่างๆ ภายในโรงเรียน รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาตำบล และกิจกรรมที่ครูกับผู้บริหารศึกษามีความคาดหวังแตกต่างกันน้อยที่สุดคือ การเป็นกรรมการในการเลือกตั้งของชุมชนและของชาติ เช่น การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร นอกนั้นครูกับผู้บริหารศึกษามีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูในแต่ละกิจกรรม ด้านสาธารณสุข ด้วยค่าที (t-test)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดภายในบ้านเรือน รางกาย และเครื่องนุ่งห่มให้ถูกต้องตามหลักอนามัย	4.22	0.80	4.23	0.67	-0.03
2. แนะนำการโฆษณาสามัญประจำบ้าน ยาอันตรายบางชนิด และการรักษาสุขภาพอนามัย	4.05	0.83	3.96	0.75	0.91
3. รวมมือกับประชาชนและอนามัยตำบลจัดตั้งศูนย์ประจำหมู่บ้านโดยใช้สถานที่ของโรงเรียนหรือที่อันเหมาะสมเป็นสถานที่ตั้ง	3.71	0.87	3.78	0.81	-0.77
4. ฝึกอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้แก่นักเรียนและประชาชนในหมู่บ้าน	3.87	0.78	3.83	0.67	0.56
5. เผยแพร่ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียนและประชาชนโดยให้ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าของอาหาร การเก็บถนอมอาหาร การปรุงอาหารอย่างถูกต้อง หลักอนามัย รวมทั้งการบริโภคที่ถูกต้อง เช่น ไม่รับประทานอาหารใส่สีที่เป็นพิษ ผงชูรส เป็นต้น	4.20	0.80	4.17	0.73	0.32
6. ประสานงานกับฝ่ายสาธารณสุขบริการสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่นักเรียนและประชาชน	4.11	0.83	4.22	0.77	-1.13

ตารางที่ 31 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนาชุมชน	ครู		ผู้บริหารการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
7. เผยแพร่ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาโรคระบาดต่างๆ ที่มักจะเกิดขึ้นในชุมชน	4.05	0.77	4.02	0.71	0.49
8. ประสานงานกับอนามัยตำบลและพัฒนากรเพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างถังเก็บน้ำฝน ทิ้งกำจัดขยะ และสวมในหมู่บ้าน	4.00	0.84	3.96	0.76	0.43
9. แนะนำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวแก่ประชาชน	3.71	0.87	3.64	0.74	0.74
10. สาธิต แนะนำ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กแก่ประชาชน	3.51	0.90	3.50	0.71	0.12
11. รวมมือกับผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันอย่างมีระบบและถูกหลักอนามัย	4.14	0.85	4.25	0.78	-1.16
รวม	3.96	0.57	3.96	0.52	0.04

จากตารางที่ 31 แสดงว่า การรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู คำนวณมาตรฐานสุข ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทุก ๆ กิจกรรม

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน
พัฒนาชุมชนของครู และขอเสนอแนะในการแก้ไขปัญหานั้น

ตารางที่ 32 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูและผู้บริหารการศึกษา
การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครู

ปัญหาและอุปสรรค	ครู				ผู้บริหารการศึกษา			
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	อันดับ ที่	\bar{x}	S.D.	แปลความ	อันดับ ที่
1. <u>ปัญหาคำนับบุคคล</u>								
<u>ก. ประชาชนในชุมชน</u>								
1. ประชาชนไม่ สนใจต่อการ บริการของ โรงเรียน	2.96	0.96	ปานกลาง	7	2.89	0.93	ปานกลาง	8
2. ความแตกต่างใน การรู้หนังสือ ของประชาชนใน ชุมชน	3.34	0.98	ปานกลาง	5	3.25	0.93	ปานกลาง	5
3. ประชาชนมีสุขภาพ ไม่แข็งแรง	2.68	0.93	ปานกลาง	10	2.76	0.81	ปานกลาง	11
3. ความยากจนของ ประชาชน	3.82	0.96	มาก	2	3.93	0.85	มาก	2

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ครู				ผู้บริหารการศึกษา			
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ ที่	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ ที่
ข. <u>ครู</u>								
1. ครูมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ชุมชน	2.63	0.94	ปานกลาง	14	2.73	0.92	ปานกลาง	12
2. ครูไม่สามารถปรับกิจกรรมให้เข้ากับทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น	2.65	0.97	ปานกลาง	13	2.69	0.85	ปานกลาง	13
3. การขาดความสัมพันธ์ระหว่างครูกับประชาชนในหมู่บ้าน	2.38	1.06	น้อย	16	2.38	0.83	น้อย	16
4. ครูมีเวลาไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ประชาชน	3.19	1.05	ปานกลาง	6	3.23	0.98	ปานกลาง	6
ค. <u>เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง</u>								
1. ผู้นำในท้องถิ่นไม่ร่วมมือ	2.67	1.04	ปานกลาง	12	2.49	0.86	น้อย	15
2. ขาดบุคลากรด้านอาชีพต่างๆ ที่จะให้ความรู้แก่ประชาชน	3.73	0.48	มาก	4	3.66	0.94	มาก	4

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ครู				ผู้บริหารการศึกษา			
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	อันดับที่	\bar{x}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
3. ผู้บริหารไม่เข้าใจหลักการของโครงการ	2.49	1.03	น้อย	15	2.56	1.03	ปานกลาง	14
2. <u>ปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน</u>								
1. ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.85	2.01	ปานกลาง	9	2.77	0.89	ปานกลาง	10
2. ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน	2.94	1.00	ปานกลาง	8	2.96	0.99	ปานกลาง	7
3. <u>ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม</u>								
1. เป็นท้องถิ่นทุรกันดารไม่สะดวก ขาดพาหนะในการเดินทาง	2.68	1.23	ปานกลาง	10	2.88	1.83	ปานกลาง	9
2. เป็นท้องถิ่นในเขตคูกคามของผู้ก่อการร้าย	1.79	1.08	น้อย	17	1.77	1.03	น้อย	17

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ครู				ผู้บริหารการศึกษา			
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	อันดับที่	\bar{x}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
4. <u>ปัญหาค่างบประมาณ</u>								
1. เงินงบประมาณที่ใช้สนับสนุนโครงการมีน้อย ไม่เพียงพอในการดำเนินงาน	3.78	1.06	มาก	3	3.68	1.00	มาก	3
2. ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นเครื่องมือส่งเสริมและสนับสนุนวิชาชีพของประชาชน	3.95	1.04	มาก	1	3.99	0.79	มาก	1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 32 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานนั้น เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปัญหาเรื่องการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ความยากจนของประชาชน เงินงบประมาณที่ใช้สนับสนุนโครงการ ขาดบุคลากรด้านอาชีพต่าง ๆ ที่จะให้ความรู้แก่ประชาชน ความแตกต่างในการรู้หนังสือของประชาชน ครูมีเวลาไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ประชาชน ประชาชนไม่สนใจต่อการบริการของโรงเรียน ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนมีสุขภาพไม่แข็งแรง เป็นท้องถิ่นทุรกันดาร ผู้นำท้องถิ่นไม่ร่วมมือ ครูไม่สามารถปรับกิจกรรมให้เข้ากับทรัพยากรที่มีในชุมชน ครูมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ชุมชน ผู้บริหารไม่เข้าใจหลักการของโครงการ การขาดความสัมพันธ์ระหว่างครูกับประชาชนในหมู่บ้าน เป็นท้องถิ่นในเขตคุกคามของผู้ก่อการร้าย

ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานนั้น เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ความยากจนของประชาชน เงินงบประมาณที่ใช้สนับสนุนโครงการ ขาดบุคลากรด้านอาชีพต่าง ๆ ที่จะให้ความรู้แก่ประชาชน ความแตกต่างในการรู้หนังสือของประชาชน คนมีเวลาไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ประชาชน ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนไม่สนใจต่อการบริการของโรงเรียน เป็นท้องถิ่นทุรกันดาร ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนมีสุขภาพไม่แข็งแรง ครูมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ชุมชน ครูไม่สามารถปรับกิจกรรมให้เข้ากับทรัพยากรที่มีในชุมชน ผู้บริหารไม่เข้าใจหลักการของโครงการ ผู้นำในท้องถิ่นไม่ร่วมมือ การขาดความสัมพันธ์ระหว่างครูกับประชาชนในหมู่บ้าน เป็นท้องถิ่นในเขตคุกคามของผู้ก่อการร้าย

ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากคำถามปลายเปิด ซึ่งแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูเพิ่มเติม
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

พัฒนาชุมชนของครู

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูเพิ่มเติม

จากการตอบแบบสอบถามในคำถามปลายเปิด พบว่า จากแบบสอบถามจำนวน 362 ฉบับ มีผู้เขียนปัญหาเพิ่มเติม 81 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 22.37 ซึ่งสรุปปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอเพิ่มเติมในแต่ละด้านได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านบุคคล

ก. ประชาชน มีปัญหาดังนี้ คือ

- 1) ขาดผู้นำที่เหมาะสมในการพัฒนา
- 2) ประชาชนขาดอาชีพในการทำกินอย่างถาวร
- 3) ประชาชนหมกมุ่นอยู่กับอบายมุขต่าง ๆ เช่น เล่นการพนัน เสพสุรา ฯลฯ
- 4) ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา และไม่สนับสนุนกิจกรรม

ของโรงเรียน

- 5) ประชาชนมีความเฉื่อยขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน
- 6) ประชาชนไม่มีที่ดินในการประกอบอาชีพ
- 7) ประชาชนว่างงานหลังจากฤดูเก็บเกี่ยว
- 8) ประชาชนบางส่วนเป็นโรคติดต่อดังร้ายแรง เช่น โรคเรื้อน
- 9) ประชาชนบางส่วนพูดภาษาอื่นมากกว่าภาษาไทย ทำให้เกิดปัญหาใน

การสื่อความหมาย

ข. ครู มีปัญหาดังนี้ คือ

- 1) เศรษฐกิจของครูไม่ดี สวัสดิการไม่ดี ทำให้ขาดขวัญและกำลังใจใน

การปฏิบัติงาน

- 2) ที่พักอาศัยของครูอยู่ไกลชุมชน

3) ครูบางคนประพฤติก้าวไม่เหมาะสม ไม่เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของ
ประชาชนในชุมชน

4) ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนา
หมู่บ้านในเขตชนบทยากจน (กศ. พช.)

5) ครูมีภารกิจด้านการเรียนการสอนมากจึงหาโอกาสและเวลาที่จะออกไป
ทำกิจกรรมภายนอกลำบาก

6) ครูไม่ได้รับความปลอดภัยจากภัยของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น

ค. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีปัญหาดังนี้ คือ

1) ขาดการนิเทศและติดตามผลจากผู้บริหารระดับสูง

2) เจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นไม่ให้ความช่วยเหลือแก่ทางโรงเรียนเท่าที่ควร

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน มีปัญหาดังนี้ คือ

2.1 กลไกการประสานงานยังไม่ดีพอ ไม่มีผู้รับผิดชอบในการประสานงาน

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของโรงเรียนในการพัฒนา

2.3 ขาดการติดตามและประเมินผลของหน่วยงานต่าง ๆ

2.4 การทำงานของ 4 กระทรวงหลักไม่มีการประสานโครงการต่างฝ่ายต่าง

ลงมือปฏิบัติ ไม่มีการทำงานร่วมกัน

3. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มีปัญหาดังนี้ คือ

3.1 ขาดแหล่งน้ำสำหรับใช้บริโภคและทำการเกษตร

3.2 เป็นท้องถิ่นที่ไม่มีไฟฟ้าใช้

3.3 พื้นที่ส่วนมากเป็นภูเขาไม่เหมาะในการทำการเกษตร

4. ปัญหาด้านงบประมาณ มีปัญหาดังนี้ คือ

4.1 ใช้งบประมาณล่าช้า

4.2 งบประมาณที่ได้ถูกจำกัดอยู่ในกรอบมากเกินไป ไม่มีความคล่องตัวในการใช้

4.3 งบประมาณที่ได้รับไม่ต่อเนื่อง โรงเรียนไม่มีรายได้มาดำเนินการทำให้

การดำเนินงานบางอย่างหยุดชะงัก

4.4 วัสดุครุภัณฑ์ที่ได้รับ มีคุณภาพไม่ดีพอ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครู

จากแบบสอบถามจำนวน 362 ฉบับ มีผู้เขียนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาทั้งหมด 197 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 54.41 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยแยกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร 83 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.77 ของแบบสอบถามผู้บริหารทั้งหมด และของครู 114 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 45.41 ของแบบสอบถามครูทั้งหมด ซึ่งมีผลสรุปข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านตัวบุคคล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านงบประมาณดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านตัวบุคคล

ก. ประชาชน มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) ควรส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่น โดยการฝึกสอน แนะนำ ให้ความรู้ ให้ประชาชนมีรายได้เพื่อแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจของประชาชน โดยเน้นให้ประชาชนช่วยเหลือตัวเอง
- 2) ควรให้การศึกษทั้งในและนอกโรงเรียน โดยเน้นการสอนให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้
- 3) ควรจัดอบรมหรือหาวิธีการที่จะพัฒนาจิตใจของประชาชนให้เลิกกลุ่มหลงอบายมุข ให้มีความขยัน รู้จักประหยัด อดทน มีความเสียสละ เพื่อส่วนรวม
- 4) ควรมีการประชาสัมพันธ์หรืออบรมชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจในภารกิจงานของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน
- 5) ควรฝึกและสร้างผู้นำหมู่บ้านทั้งชายและหญิง ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ นำไปเผยแพร่และปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่ประชาชนในชุมชนได้
- 6) จัดหาที่ดินสำหรับทำกินให้แก่ประชาชนที่ยากจน เพื่อแก้ปัญหาการว่างงานและการตัดไม้ทำลายป่า

ข. ครู มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) จัดสัมมนา อบรมครูใหม่บ่อยครั้งและทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ตื่นตัวอยู่เสมอ ตลอดจนสามารถให้คำแนะนำแก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง

2) ควรมีการปรับปรุงสวัสดิการ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะในการออกทำงานพัฒนาชุมชนนอกเวลาราชการ เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แกครู

3) ควรเพิ่มอัตราค่าจ้างครูให้เพียงพอับความต้องการของโรงเรียน - เพื่อครูจะได้มีเวลาออกช่วยในการพัฒนาชุมชนมากขึ้น

4) ครูควรเสียสละเวลาให้มากขึ้น มีความจริงใจต่อวิชาชีพต่อชุมชน และควรมีอุดมการณ์ในการสร้างสรรค์สังคมให้มากขึ้น

ค. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1) ควรมีการพบปะ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทุกกระยะ โดยการจัดประชุมสัมมนาร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในงานและหน้าที่ซึ่งกันและกัน

2) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรให้ความช่วยเหลือโรงเรียนอย่างใกล้ชิด และติดตามประเมินผลงานที่ทำไปแล้วทุกกระยะ

3) ผู้บริหารระดับสูง ควรออกสู่ชนบทเป็นประจำเพื่อทราบปัญหาและหาทางแก้ไข รวมทั้งเป็นกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในชนบท

2. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน

2.1 ควรมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด มีการวางแผน มีโครงการที่แน่นอน และทำงานร่วมกัน ไม่แบ่งแยกงานและหน้าที่กัน

2.2 จัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานโดยเฉพาะ

3. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

3.1 ควรมีการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้เดินทางได้สะดวกทั่วทุกตำบลและหมู่บ้าน

3.2 ควรปรับปรุงระบบการชลประทานในหมู่บ้าน โดยพยายามจัดหาแหล่งน้ำเพื่อใช้บริโภคและทำการเกษตร โดยการขุดเจาะบ่อบาดาลและทำอ่างเก็บน้ำประจำหมู่บ้าน

3.3 ควรขยายเขตการใช้ไฟฟ้าเข้าสู่ทุกตำบลและหมู่บ้าน

3.4 ควรหามาตรการป้องกันการค้าไม้ทำลายป่า เพื่อเป็นแหล่งคนนำจำธรร โดยกาเพิ่มโทษบุคคลที่ฝ่าฝืน และทำการปลูกสร้างสวนป่าให้มากขึ้น

4. ขอเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาความจนประมาณ

4.1 ควรจัดสรรงบประมาณลงในพื้นที่ยากจนให้มากขึ้น

4.2 ควรให้งบประมาณต่อเนื่องทุกปี โดยคอย ๆ ลดความช่วยเหลือลง จนชุมชนสามารถช่วยเหลือตนเองได้จึงเลิกการสนับสนุนด้านงบประมาณ

4.3 ควรให้ทางโรงเรียนเป็นผู้เสนอโครงการและจัดสรรงบประมาณเอง

4.4 จัดตั้งกองทุนหรือระบบสหกรณ์ขึ้นในหมู่บ้าน โดยให้ประชาชนเข้าร่วมทุน ในลักษณะการระดมทุน เพื่อให้สวัสดิการแก่สมาชิกและเป็นหน่วยงานรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก

4.5 ควรลดขั้นตอนการจัดทำงบประมาณลง เพราะที่เป็นอยู่มีวิธีการที่ยุ่งยาก ทำให้ล่าช้า

5. ขอเสนอแนะในการแก้ปัญหาอื่น ๆ

ควรให้มีการประกวดผลงานของโรงเรียนและชุมชน ในระดับจังหวัดแล้วขยาย เป็นระดับเขต และระดับประเทศ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนและชุมชนมีความพยายามที่จะพัฒนาชุมชนของตนต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย